

LEI REPRESENTACIONS MENTALAS DEI PICHÒTS RAPÒRT A LA LECTURA

INTRODUCCION

Dins l'encastre de nòstra formacion de calandriers A1, nos fuguèt demandat d'aprofichar nòstei moduls per complir una enquesta vers lei calandriers per fin d'obtenir un ressòn de sei representacions mentalas rapòrt a la lectura. D'efècte, lo metòde didactic d'ensenhament que s'apiela sus lo conflicte cognitiu ensaja, partent de la representacion mentala de l'apreneire, de la faire evolunar bona-dich l'escart entre representacion e realitat constatada per paupejament. Encara, fau-ti aver una idèa dei dichas representacions se volèm bastir d'estrategias pertinentes coma pedagògs.

METODOLOGIA

Lis enquistaires dèvon evitar, tant coma pòdon, de modificar l'objècte de son estudi per son accion s'esperan d'obtenir de resultas espontanèas e objectivas. Tambèn, l'analisi dei collectatges demandava qu'aguessiam una cambada e un biais comuns. Es aquò qu' establigueriam una mena de questionari precis e asatat a un public qu'anava de la pichòta seccion au cours mejan segonda annada. Vaquí-lo çai après :

Las representacions mentalas dels mainatges cap a la lectura.
(Important : demorar plan neutre)

1- Conta-me çò qu'es per tu la lectura. (pels cicles 1, 2, 3)
(S'avèm pas de responsas, demandar : De que pensas en primièr quand te disi lo mot «lectura» ?, ne pòdes dire mai?)

2- Lo vòls dessenhàr?
(Marcar las paraulas exactas del mainatge)

Se avèm pas de responsas a aquelas doas questions podèm pausar las questions 3, 4 e 5 (o la 4 directament se i a pas de responsa a la 3):

3- Que fas ? (situacion d'un mainatge que se tròba amb un libre dins la man)

4- Legisses tu ? Ont ? Amb qual ? Quora ? (demandar se legís a l'escòla, a l'ostal..)

5- De que legisses ? (per ajudar : de que pòdes legir dins la classa per exemple ?)

REPRESENTACION DEIS ADULTS

Se pòu devinar util de ramentar lei definicions dau dictionari (Robert) au mòt « lectura ». Nos farà una basa de comparason a respècte dei respònsas balhadas per lei pichòts :

1. Accion de legir, de deschifrar (çò qu'es escrich).
2. Accion de prene coneisséncia dau contengut (d'un escrich).
3. Interpretacion (d'un tèxt) segond un o mantun sistema de còdis.
4. Accion de legir a nauta votz.
5. Fach de legir davant una assemblada un document oficiau.
6. Fach de saupre legir, art dau legir.
7. Tèxt liturgic legit o cantat per una sola persona.
8. Reproduccion de sòns enregistrats.
9. Accion d'una aisina de carcul electronica per s'avisar d'informacions caupudas dins un supòrt.

Tre ara, podèm anonciar, sensa tròp de suspresa, qu'avèm agudas ges de respònsas retipant lei definicions 3, 5, 7,8 e 9.

RESULTAS DE L'ENQUISTA

APRÒCHE ESTATISTIC

Compte tengut dei limits deguts au nombre pichòt de repònsas recampadas, l'estudi estatistic qu'anam ensajar de menar aurà simplement una valor indicativa, de confiermar domaci una enquesta mai sistematica. Comptarem, a cha nivèu lo nombre de respònsas ramentant lei definicions dau Robert. Ne'n tirarem una esquèma per ajudar sa « lectura ». Prendrem en còmpte perein lei non-respònsas dei mai pichòts e mai lei respònsas multiplas dei mai grands. Tamben, notarem lei respònsas originalas que nos assabentan sus l'esvelh ai representacions premierencas.

	Definicions							
	Ges de respònsa	Escritura	Istòria	Agachar leis imatges	Deschifratge	Contengut	Votz	Art
PS	Totei							
MS	50%	3	5	1				
GS	2	6		1				2
CP								
CE1		2				2		2
CE2		1	3		4	5	1	4
CM1		1	1		1	1		
CM2		1				3		1

	Supòrts							
	Ficha	Tèxt	Poesia	Recetas	Libre	Bibliotèca	Panèu d'afichatge	Signaléticas
PS								
MS								
GS					3	2	4	
CP								
CE1	1				3			1
CE2		1			7	2		
CM1	1		1	1	4	1		1
CM2					2			

	Associada a :			Sentiments			
	Òbras	Pintar	Decopar	M'agrada	M'agrada o non	Es important	Amaisa
PS							
MS							
GS	1	1	1				
CP							
CE1	1			3		1	
CE2	1			8		1	3
CM1	2			4	4		1
CM2	3			5	2	2	2

MS : es « L » « E » « C » « T »...

CE1 : quicòm ont se podèm legir. Legir de libres bèls.

CE2 : per dire quicòm en quaucun sens li parlar.

CM1 : m'agradan un libre, una poesia, leis afichas, lei recetas. M'agrada pas de legir lei leiçons, lei libres medievaus.

ANALISI

Podèm destriar, a la gròssa tres periòds rapòrt ai representacions :

- Ges de verbalizacion e/o ges de representacion.
- Aprendissatge de la lectura.
- Lectura aquerida.

La nocion de lectura, fosca que fosca, es sempre associada amb un enjòc important per lo pichòt que fai ressòn, segur, ai pensaments de sei gents sus la question. En creissent, lei representacions se precisan, coma esperat, sensa pasmens que s'i retròbe l'ensèm dau camp de la lectura. Soventei fes, lo pichòt balha un jujament de valor o son sentiment personau sensa que li siegue vertadierament demandat. Son clars lei que son pron amadurats per ensajar de definicions objectivas, autrament restan dins la subjectivitat o mièls dins l'experiéncia personala car la competéncia de dubertura au mond es en cors d'aqueriment. Tamben se plaçan quàsi totjorn dins lo present, lo factuau o lo repetitiu en se cercant d'exèmples dins la vida vidanta. Dos o tres solament evoquèron la lectura e son aprendissatge coma un procèssus.

S'avisam dei dos grands luòcs de vida dau pichon : l'escòla e l'ostau. A l'ostau, lei moments de lectura son tras que ben signalats (lectura au moment de s'anar jaire...). L'escòla, bijarrament, ofrís mens d'exèmples d'escaséncias de lectura o vènon d'en segond. Benleu que lei calandrons interiorizan la foncion utilitària dei cors e dei lecturas formalas. Aprenèm per que nos fugue util au defòra...

L'objècte libre serva sa plaça centrala dins lei representacions cap a la lectura qu'es quàsi completament dissociada de l'oralitat. Sabèm pas legir tant que siam pas capables de legir de libres sensa imatges amb de caractèrs pichòts. Enfin, avant l'aqueriment, sembla que lei pichòts agon de dificultats per destriar escritura e lectura. Partènt dau CM1, lei gosts en moda de lectura se precisan ansin qu'una categorizacion dei supòrts eschichs.

Lo 13 de març de 2004 a la Calandreta de Biòst dens ua mairau. Que tribalhi dab 8 mainats de grana seccion. L'enquista que's passa devath la forma d'ua sesilha de dessenh contat. Que demandi aus mainats shens aprestar arren de contar çò qu'èra la lectura tad eths. A còps que'm permèti de pausar questions quan vedi que'us agrada de'n parlar. (As libes en çò de tu ? T'agrada de léger libes ?) mes totun totjorn dab un chepic de neutralitat. L'objectiu purmèr qu'ei de parlar de la lectura.

Sintèsi de las responsas e de las reaccions :

Sus la sesilha que m'aperçebi que los mainats qu'an reaccions diferentas. Que n'i a que saben pas çò qu'an de har pr'amor n'ei pas dirigit o dilhèu que la consinha n'ei pas ua consinha costumèra. Aquestes que demoran davant la lor huelha en m'espiar. Puish, que's decideishen de har quauqu'arren. D'aves qu'an besonh de's hicar a despart (ua còla de mainats qu'an ua idèa). Puish, d'aves que semblan aver ua idèa clara e que's hiquen au tribalh de tira. Au cap d'un detzenat de minutas, los mainats que vienon cadun a lor torn tà m'explicar çò qu'an hèit.

D'aquíu que pòdi destriar tres menas de reaccions plan distinctas :

- Que n'i a dus que'm contan la lor vita de familha. Un que'm hè la descripcion de la soa familha : « Aquíu qu'ei la mea maison dab lo men pair » e l'ave qui parla de la soa dimenjada : « Qu'anèi har las crompas de mamà. » Aquestes que son los que's senteishèvan un chic pergut. Que son demorat temps a espiar a l'entorn shens comprèner çò de demandat. N'ei pas insistit qu'ei deishat diser shens demandar arren pr'amor que la lora reaccion qu'arrepresenta ua responsa.
- Un ave grop de 4 mainats que m'an dessenhât lo medish dessenh. Tots qu'an hèit lo panèu d'afichatge deus petits noms de la classa. Un que'm digo , « Qu'ei hèit lo dessenh de l'escritura ». Aquíu la lectura que sembla ligada d'un costat a l'escritura e tanben ligada a ua activitat diadera. Tots que'm presentan lo lor dessenh dab fiertat en tot léger lo petit nom deus mainats qu'an escrivut. Mes quan demandi « E sabes léger alavetz ? ». Los mainats que responen : « Nani ».
- Lo darrèr grop (2) que hè un dessenh en « relacion directa » dab la lectura. Lo mot lectura que s'ei ligat au libe. Los dus qu'an hèit ua bibliotèca simbolizada per ua renjada de libes de totas las colors. D'aquíu çò qu'an dit : « Qu'ei *fabricat* ua biblitèca pr'amor qu'ei plen de libes a casa » (aqueste qui hè ua grana escala tà anar cercar los libes) ; « Qu'ei hèit ua bibliotèca dab plen de bandas dessenhadas ». Quan pausi ua question : « T'agrada de léger los tons libes ». Lo mot « léger » non desranja pas e la responsa qu'ei hèra positiva. Dens los dessenhos, los dus qu'insisteishen de plan sus la grana quantitat deus libes dab un arsèc gròs.

Dens las remarques que pòdi har a l'entorn de çò que vedoï dab los mainats. Que'm sembla que lo dusau grop qu'associa lo panèu deus petits noms dab la lectura n'ei totun pas conscient de l'acte de lectura quan legen lo petit nom. Que destrian la reconeishença e la lectura d'un libe. Qu'ei normau de reconéisher los petits noms pr'amor que coneishen los petits noms de la classa tota. Lo mot « lectura » qu'ei mei ligat a l'escritura. Ua causa segura, que's senteish hèra, qu'an consciéncia de non pas saber léger.

CONCLUSION

Lo sicut es estat tot bèu just toquejat e la dificultat màger es demorada : coma faire espelir lei representacions dei mai pichòts ? Aquest prefach es important se volèm comprendre miés d'unei

dificultats d'aprendissatges de la lectura que se li fau acarar. En essènt tròp directiu, on se tuert a l'esteu d'un repepiatge complasent, lo pichòt s'acontentant de balhar lei respònsas que crei que lo regent espèra, en restant vague, crompa un chut e se capitam sensa ges de respònsas. Coma que siegue, l'exercici nos aurà permés de s'avisar de quauqueis aspèctes dei representacions a respècte de la lectura e de tota la complexitat d'una òbra que rèsta de complir vertadierament.